

svoje zastopnike in prisostvujejo njih sejam. Pravico, da voli v obratni svet, ima vsak 20letni nameščenelec, ki služi v podjetju najmanj tri leta. — V razpravi so se oglašili češki in nemški socialni demokrati, ki so predložili zakonski načrt ostro kritizirali kot nezadosten, vendar so zani glasovali, ker kljub vseini pomenja korak naprej. Komunisti so predlog odklonili. Zakon je bil sprejet.

Italijanska vlada je, kakor potrjujejo mnogi italijanski listi, dala razcesarju Karlu dovoljenje, da se preseli v Italijo. Na drugi strani poročajo razni telegrafi,

da je knez Lichtenstein dovolil, da se Habsburžani nasele na njegovem teritoriju. Lichtenstein je intimen prijatelj bivšega cesarja.

V Španiji se radi dogovork v Maroku kabinet pripravljajo na demisijo. V tem slučaju bi prišel na površje najbrže znani reacionarec Mauro. Ukrcavanje čet za Maroko se vrši z velikimi težočami. V Barceloni so mogli dva bataljona spraviti na parnik samo s tem, da je policija nastopila proti demonstrirajočemu občinstvu. Iz Katalonije ne pošiljajo čet, ker se boje upora.

Brzjavlj.

MINISTRSKI SVET.

LDU, Beograd, 8. avg. Včeraj je bila v poslojpu konstituante ministrska seja, na kateri se je dovolil izvoz ječmena, izvoz ostale živinske krme pa še ni dovoljen. Izmed kreditov, ki so bili predloženi kabinetu v odobrenje, je bil odobren kredit poldrug milijon dinarjev za čiščenje in zavarovanje zimskih pristanišč v Pančevu in Mjezaniji. Nadalje so bili odobreni nekateri krediti vojnemu ministstvu. Pri razpravljanju o notranjih razmerah države je referiral notranji minister Pribičević o preiskavi radi atentata na regenta in ministra Draškovića. Nato se je govorilo o raznih tekočih vprašanjih. Pri tej priliki je bil odobren in podpisan ukaz o upokojenju načelnika ministrstva za agrarno reformo Raverta. Za načelnika splošnega oddelka ministrstva za agrarno reformo je imenovan načelnik ministrstva za promet Levac, za novega načelnika oddelka za kolonizacijo v ministstvu za agrarno reformo pa je imenovan tainik obrtniške zbornice Miroslav Stojadinović. Seja je trajala do 20.

PAŠIĆ ODPOTUJE.

LDU, Beograd, 9. avg. Iz dobro informiranih krogov se doznava, da bo koncem tega tedna ministrski predsednik Pašić odpotoval na Francosko, kjer bo ostal približno tri tedne. V tem času se bo sestal z zastopniki Českoslovaške in Rumunije. Kraj sestanka je še tajen.

Zelo zagonetno je: Regent odpotuje in kraljeva oblast preide na ministrski svet; a večina ministrov ni v Beogradu, nego so na letoviščih in sedaj odpotuje še minister-premier. Torej se zna narod vladati tudi brez vlade.

PREISKAVA SE NADALJUJE.

LDU, Beograd, 9. avg. Včeraj dopoldne je posetil državni pravdnik dr. Urbani iz Zagreba ministra za notranje stvari Svetozara Pribičevića ter mu poročal o dosednjih uspehih preiskave v zadevi atentata na ministra Draškovića. Razen tega je poročal dr. Urbani notranjemu ministru, da je neobhodno potrebno, da se vsa preiskava premesti iz Zagreba v Beograd, kjer se vodi istočasno preiskava v zadevi atentata na regenta prestolonaslednika Aleksandra. Osredotočenje preiskave je po

mnenju dr. Urbanija potrebno radi tega, ker sta obe zaroti in oba atentata delo komunistične centrale v Beogradu. Z ozirom na to ni izključeno, da bodo vsi krivci prepeljani iz Zagreba v Beograd že tekom tekočega tedna.

IZROČITEV OSTALIH KOMUNISTIČNIH POSLANCEV SODIŠČU.

LDU, Beograd, 9. avg. Ker sta komunistična poslanca Milan Trebajac in Vladimir Mirić in nekateri sokrivci potrdili krivdo tudi ostalih članov komunističnega kluba poslancev, je preiskovalni sodnik zahteval od politične oblasti, da se še tekom tega tedna izročijo sodniji vsi bivši komunistični poslanci.

ZANELLA V BELGRADU.

LDU, Beograd, 9. avg. Predsednik reške konstituante Zanela je posetil ministra za notranje stvari in trgovinskega ministra. Ministrski predsednik Pašić ga še ni sprejel, ker se pripravlja na odpotovanje iz Beograda.

Kakor poročajo današnji jutranji listi, se je mislija g. Zanela izjavila.

RAZMEJITEV Z MADŽARSKO.

LDU, Beograd, 9. (ZNU.) Kakor se doznava iz zanesljivega vira, se bo dne 13. t. m. sestala v Zagrebu medvezna komisija za razmejitve z Madžarsko. Načelnik te komisije je neki angleški polkovnik, dočim šteje komisija sama okoli 20 medvezniških častnikov razen njihovega spremstva. Komisiji je kot naj zastopnik dodeljen Volin Čolak Antić. Komisija bo ostala v Zagrebu samo dva dni, potem pa se preseli v Varaždin, kjer bo ostala, dokler ne dovrši svoje naloge. V Varaždinu bo prišla tudi madžarska delegacija za razmejitve.

SESTANEK MASARYKA S HAINISCHEM.

LDU, Dunaj, 9. (DKU.) Nocoj sta se zvezni predsednik dr. Hainisch in zvezni kancelar dr. Schober odpeljala v spremstvu namestnika načelnika predsedstvene pisarne ministerialnega svetnika Klasterskega in načelnika predsedništva ministrstva za zunanje stvari sekcijskega svetnika dr. Duffka v Salzburg, kjer se jutri dopoldne snideta z predsednikom Českoslovaške republike dr. Masarykom, ki se vrača z otoka Capri, in z Českoslovaškim ministrom za zunanje stvari dr. Benešom. Oba predsednika se bosta v Halištatu mudila nekaj ur, nakar se peljeta čez Alpnang, kjer se poslovita.

Dnevna kronika.

Sanitarno oblasti zganite se! Na Viču v Rožni Dolini in na Glincah razsaja že nekaj tednov griza, ki zavzema že katastrofalne dimenzije. V sektorju za »Ameriko« na Glincah se je tako razpasla, da vozijo dnevno po več bolnikov v bolnišnico. Tudi umrljivost narašča, tako, da se je resno bati, da se ta epidemija razpase po vsej bližnji in daljni okolici. Naravnost nevo-

jetno se nam zdi, da sanitarna oblast vse to mirno gleda in ne odredi energičnejših mer proti tej bolezn. Gospodo opozarjamo, da je zadeva nujna ter da je vsak odlog nedopusten. Treba se je lotiti dela z vso resnostjo, da se bolezen lokalizira, dokler ni prepozno. Zdravje državljanov je menda tudi nekaj vredno!

Odpust uradnikov komunistov. »Slov. Narod« poroča iz Beograda: Na temelju zakona o zaščiti države bo izvršena po vseh uradih revizija in bo odpuščeno vse uradništvo, ki je pripadalo komunistični stranki.

Zunanje ministrstvo po informacijah, dobljenih iz Pariza, demantira vest o poskušnem atentatu na regenta v Parizu.

Narodni skupščini so predložili zakonski načrt o sitemiziranju duhovniških plač. Pri načrtu so sodelovali poslanci duhovniki.

Učiteljstvu, ki bo služilo v Južni Srbiji ali Črni gori bodo po predlogu prosvetnega ministrstva, ki ga je sprejel ministrski svet, računali pri penziji osem mesecev službovanja kot eno celo leto.

Na Tehniški srednji šoli v Ljubljani bodo v šolskem letu 1921/22 otvoren slednji oddelki: 1. višja stavbna šola; 2. višja strojna šola; 3. stavbna rokodelska šola; 4. strojna delovodska šola; 5. elektrotehnična delovodska šola; 6. mizarska in strgarska mojstrska šola; 7. kiparska šola; 8. ženska obrtna šola; 9. posebni tečaj za obrtnike; 10. javna risarska šola. Vpisovanje v 1. letnik višje stavbne in višje strojne šole bo dne 15. septembra t. l., v višje letnike pa dne 19. septembra. Dne 16. septembra bo vpisovanje v 1. letnik oddelkov, ki so zgoraj navedeni pod točkami 4, 5, 7 in 8, dne 17. septembra pa v višje letnike teh oddelkov. V mizarsko in strgarsko mojstrsko šolo bo vpisovanje dne 16. septembra, v oddelke pod 9. in 10. dne 21. do 24. septembra, v stavbno rokodelsko šolo pa od dne 1. do 15. oktobra (v ta oddelke tudi pismo). Ponavljalne preizkušnje bodo dne 16. septembra, sprejemne preizkušnje v višjo stavbno in višjo strojno šolo ter v žensko obrtno šolo dne 17. septembra. S poukom se bo pričelo v vseh celoletnih oddelkih dne 21. septembra. Pri oddelkih pod 9. in 10. prične pouk dne 1. oktobra, v stavbni rokodelski šoli pa dne 3. novembra. Vse druge podrobnosti glede sprejemnih pogojev itd., so razvidne iz razglašene v Uradnem listu št. 93 z dne 8. avgusta 1921 in iz objave na razglasni deski v zavodu. Še potrebna pojasnila pa daje na zahtevo ravnateljstvo šole.

Davčna šola. Direkcija neposrednih davkov pri finančnem ministstvu je določila, da se v Beogradu ustanovi davčna šola, v katero bo sprejetih 120 gojencev. Kandidati morajo imeti 6 do 8 razredov gimnazije. Pri vstopu v šolo morajo predložiti zdravniško spričevalo o svojem zdravju ter se morajo obvezati, da bodo šolo dovršili in ostali v državni službi. Šolanje se bo vršilo na državne stroške ter so predvidene tudi štipendije za siromašne gojence. Rok za prijavo je določen do 15. avgusta, šola pa se prične s 1. septembrom.

Na novinarskem kongresu v Splitu, piše »Život«, naj bi se razpravljalo tudi o vprašanju uvedbe enotnega alfabeta v naši državi. Časopisje je vsled razlike pisav omeljeno le na posamezne pokrajine in se noben časopis ne more razširiti po vsej državi. Razlika pisav, cirilice in latinice, je velika ovira medsebojnemu spoznanju Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Zaradi večje varnosti municijskih in vojaških skladišč na ljubljanskem polju in vsled tega vse ljubljanske okolice je vojaška oblast odredila, da se straže pri vseh vojaških objektih pomnože. Poleg tega se od mraka do zore popolnoma zavzoreda pot, ki vodi mimo artiljerijskega materijala (starih in novih topov itd.) skozi vojaška skladišča. Dovoljen prelaz je mogoč le v spremstvu stražnikov. Pot, ki vodi od pokopališča neposredno mimo municijskih barak pri vojaškem skladišču, so podnevi in ponoči za vsak prelaz popolnoma zaprta.

Zvišanje cenik v brivski stroki. Prejeli smo: Vsled prav občutnega zvišanja najemnine brivskih lokalov in zvišanje tedenske mezde pomožnemu osebju, so brivski mojstri prisiljeni, da za postrežbo v brivski stroki ceno razmeram primerno

zvišajo. Določeni delavni čas in ceniki so v vsaki brivnici razvidni. Naročniki se prosijo, da bi posejali brivske lokale v določenem delavnem času, ker so sicer primorani mojstri vsako delo izven delavnega časa dvojno računati. Delavni čas je od 1. oktobra do 31. marca od 8. do 12. in od 13. do 18. v sobotah od 19. ure; od 1. aprila do 30. septembra od 8. do 12. in od 14. do 19. v sobotah od 20. ure. Ob nedeljah in praznikih, izjemši če je praznik na ponedeljek ali soboto, so brivnice zaprte.

Vsled suše je Donava silno padla. Radi tega se je sklenilo, da se omeji promet ladij iz Beograda na Dunaj samo na manjše ladje.

Promet poštnih zavojav z Madžarsko. Doznava se, da se prične s 1. septembrom tega leta promet poštnih zavojav med našo kraljevino in Madžarsko. Prometovalo se bo z zavoji do 20 kg. Takse bodo tiste, ki so določene v splošni poštini konvenciji. Pisemska pošta za Srednjo in Severno Evropo se že nekaj dni odpravlja preko Madžarske.

Promet denarnih pism v inozemstvo. Ker je dovolil finančni minister izvoz denarja, je verjetno, da bo začetkom septembra dovolil minister za pošto in brzjav promet denarnih pošiljatev v inozemstvo po predpisih mednarodne poštne konvencije.

Uboj v Rušah pri Mariboru. Na nedeljski veselici v Rušah sta se sprla gimnazijski abiturient Fran Serajnik in 21-letni delavec A. Trnek. Med preprirom je Trnek sunil z nožem v Serajnikovo vrat in mu prerezał dovodno žilo. Vsled izgube krvi je Serajnik umrl. Morilca so aretirali.

Mednarodni novinarski kongres. Belgrajsko ameriško poslanštvo je poslalo znanemu ministru poziv eksekutivnega oddelka svetovnega novinarskega kongresa, v katerem se prosi, naj se zastopniki časopisja Jugoslavije tudi udeležijo kongresa zastopnikov svetovnega časopisja, ki se vrši na otoku Hevan pri Landenu od 4. do 14. oktobra.

Kulturni vestnik.

Umetnostno razstavo priredita brata Kralja in Akademskem domu, Miklošičeva cesta 5. Obsegala bo poleg kiparskih in grafičnih tudi nenavadno velika slikarska dela. Otvoritev razstave bo 14. t. m.

Tih. R. Džordžević: Medicinske prilike za vreme prve vlade kneza Miloša Obrenovića. — Ministrstvo narodnega zdravja je izdalo kot svojo 34 publikacijo Džordževićovo knjigo o zdravstvenih razmerah v Srbiji od 1815—1839 leta. Knjiga vsebuje poleg zgodovinskega pojma o zdravstvenih razmerah prebivalstva tudi v prilogi gradivo za vpoznanje zdravstvenih razmer za vlade kneza Miloša. — Knjigo, ki stane 5 dinarjev, priporočamo.

Vestnik Svobode.

»Svoboda« Celje. Opozarjamo, da se vrši izredna odborova seja celjske »Svobode« v četrtek dne 11. t. m. v tajništvo. Ker je jako važna, naj nihče ne manjka. T. A., tajnik.

Gospodarstvo.

— Trošarinski predpisi. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani je izdala naredbo o izpremembi člena 116 trošarinskega pravilnika, priobčeno v Uradnem listu št. 83. Iz leta 1921, v ročni obliki kot popravek k svoletasno izdani knjižici »Trošarinski predpisi«. Popravek stane 2 kroni; »Trošarinski predpisi« s popravkom vred pa 32 kron. Naročila in denar sprejema izključno le »Gospodarski urad delegacije ministrstva financ v Ljubljani«.

— Otvoritev konzulata v Milanu. Ministrstvo za trgovino in industrijo je določilo, da se v Milanu otvori trgovinski konzulat države Srbov, Hrvatov in Slovencev. Priprave za otvoritev se že vrše.

Avstrijski predvojni dolgovi. Pogajanja, ki so jih vodili avstrijski delegati v Parizu v vprašanju avstrijskih predvojnih dolgov, so zadevo rešila sporazumno tako, da za krono predvojnega dolga plača Avstrija 30 francoskih centimov.

— Izkoriščanje gonilne sile morske vode na Francoskem. »Matine« poroča, da je francoski minister za javna dela sklenil po dvoletnem delu posebne komisije, da se bodo delali poskusi za izkoriščanje gonilne sile oseke in plime. Poskus se bo napravil v Bretaniji v zalivu Aberevart. Zgradil se bo nasip iz armiranega cementa, ki bo zadrževal 2—3 milijona kubnih metrov vode. Tako zadržana plima bo gonila štiri turbine, ki bodo spojene z dvema alternatorjema. Ta sistem bo dajal 4.800 konjskih sil.

— Žitni izvoz iz Amerike je to leto dosegel največje število med vsemi prejšnjimi. V tem, ko so n. pr. v izvoznem letu 1914—15, izvozili 332 milijonov bushelov raznih žit, so letos izvozili iz Zedinjenih držav 365 milijonov bushelov. Sama kornje je bilo za 60 milijonov bushelov. Ja so mogli Amerikanci toliko prodati je razumljivo, saj ne pridejo Nemčija, Rusija in Poljska vsled vojne kot žitne konkurentke skoraj nič v poštev.

— Ameriški državni dolg je 31. pr. m. znašal 23.712.237.008 dolarjev. Tekom julija se je državni dolg zmanjšal za 205 milijonov 213.513 dolarjev.

Po svetu.

— V Trstu je prišlo ponovno do nemirov. V soboto zvečer so se izstili spopletli s komunisti, ko so karabinerji aretirali nekega fašista, je bila proti njim vržena bomba, ki pa ni povzročila človeških izgub. Še več bomb je eksplodiralo na drugih krajih, tri v bližini delavskega doma.

— Kolera se je navzlic vsem varnostnim odredbam preselila na poljsko ozemlje in je pričela že na veliko razsajati.

— Poljski parlament je odobril zakonski načrt, da se morajo vsa postopila zagotoviti proti požaru z dvema tretjinama svoje vrednosti, postopila pa, ki jim še splošno preti vedno nevarnost, da zgore, se morajo zagotoviti s celo vrednostjo.

— Angorska narodna skupščina je odločila, da morajo vsi poslanci na fronto, da branijo domovino.

— Podganska vojna na Francoskem izkazuje precejšnje uspehe. V pogonu, ki so ga izvršili zadnje dni so pobili 536.235 podgan, Pariz, kjer so na en dan ubili 150 tisoč 132 kosov, je dosegel rekord. Sticivke so seveda velike, toda če pomislimo, da je morda v samem Parizu na milijarde sivih živalic, potem utegnemo priči do spoznanja, da je vsa vojna vojna proti mlinom na veter.

Dopisi.

Polzela. Veliko se zgodi takozvanih »nesreč« na raznih veselicah. Na tako nesrečo sem naletel kot nedeljski izletnik v Polzeli v Savinjski dolini, kjer se je vršala sokolska veselica. Na sporedu so imeli tudi tombolo. Pri drvenju za dobitki je izgubil »gospod«, ki je bil vdijan v šotora, kjer se je točilo pivo, čedno urico z veržico. Pobravlji isto grem iskat predsednika veseličnega odbora. Kot pošten nasvetelj mi razjasni »položaje« in zahtevam, da se nesrečneža takoj poščje. Oglasi se »gospod pri pivu«, kateremu izročim njegovo stvar. Pa glej ga spaka, ta »boljši« gospod, hvaležen, da dobi svojo izgubljeno stvar nazaj, je bil tako »manirili«, da se še zahvali ni. Ne iščem mogoče hvale, nisem želen komplimentov, ampak kaj takega nisem pričakoval od »inteligence« pod okriljem »izobraževalnega« društva Sokol. Priporočal bi, da bi »izobraževalci« izklovala tako, da bi bili taki »inteligentni gospodje« bolj odkani in vljudni, ker taka odurnost in osornost ni »bratska«. V pouk in pomiselek. — Izletnik.

Jirasek:

Filozofska historija

K 30.

Sjajni historički i ljubavni roman.
Upravo izašlo. Naručiti si udmah kod
Českojugošlovanske naklade
J. Horejk, Zagreb.

Mojster.

Velika jugoslovanska tovarna pohištva iz upognjenega lesa išče za čim skorajšnji nastop mojstra z večletno prakso te stroke, z znanjem hrvaškega ali slovenskega ter nemškega jezika v govoru in pisavi. Reflektanti naj pošljejo svoje ponudbe z navedbo pogojev pod šifro »Mojster VII-27« na »Blocknerov zavod za oglašivanje«, Zagreb, Jurjevska 31.

Privovršino kovaško oglie

na vagone iz rudnika črnega premoga »RTANJ« se naroča pri
Br. 24 Munch, Beograd, Kneza Lazara ulica 1.

„Pošljite naročnino!“

Konsum. društvo rudarjev v Hrastniku

vpisana zadruža z omejenim poročtvom

sprejema hranilne vloge, ki jih obrestuje po 4 %.

Na podlagi zadnjega računskega zaključka ima 576 članov ter sledeče društvene sklade:

Rezervni delež K 120.204.82.

Društveni delež K 17.103.71.

Blagovni promet za l. 1919/20 je znašal K 2.963.093.48. Delež znaša K 100.—.

Član postane lahko vsak.

Potrebuje mo izvežbanega nadziratelja (Steiger, Obersteiger)

za Bosno ali za Hrvaško z večletno prakso, ki bi bil v stanu po nalogu inženjerja tudi samostalno delati. Plača in pogoji po dogovoru. — Pismene ponudbe na Bosansko rudarsko d. d. u Zagrebu, Mažuraničev trg 6-I.

Tamburaške instrumente

dobro ohranjene knjige

za knjižnico kupi

Svoboda, Ljubljana, Aleksandrova c. 5.

Ure budičke, n'ha ke, veriže, zlatino, srebrnino, očala in poročne prstane

kupite najbolje pri

A. Lečnik,

urar in zlatar,

Celje, Glavni trg št. 4.

Popravila dobra in točna.

Zlomljeno zlato in srebro plačujem po najvišji ceni.